

Kommunledningsförvaltningen
Linda Forssén

2024-02-01

Dnr VN 2024-26

Valnämnden

Utdelning av övriga partiers valsedlar

Förslag till valnämndens beslut

1. Valnämnden ansvarar, i enlighet med vallagen , för att följande partiers namnvalsedlar (och eventuella partivalsedlar) läggs ut: Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna, Kristdemokraterna, Arbetarpartiet-Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet de gröna, Sverigedemokraterna, Feministiskt Initiativ och Piratpartiet.
2. Följande gäller för de partiers vars valsedlar kommunen enligt vallagen inte måste lägga ut:
 - Partierna ansvarar själva för att lämna valsedlar till respektive röstnings- och vallokal. Sedlarna lämnas till en röstmottagare i lokalen för utplacering i valsedelstall. Partierna ansvarar själva för att vid behov lämna fler valsedlar.

Ärende

Valmyndigheten meddelar kommunen vilka valsedlar kommunen måste placera ut. Det gäller de partier som fått mer än 1 % av rösterna i hela landet i något av de två senaste Europaparlamentsvalen.

Det är dock valnämnden som beslutar om hur valsedlar för de partier som inte fått mer än 1 % av rösterna i hela landet i något av de två senaste Europaparlamentsvalen ska hanteras.

Valnämndens kansli har tagit fram förslag till beslut gällande ansvar för att lägga ut valsedlar i röstnings- och vallokal. Förslaget är att valnämnden ansvarar, i enlighet med vallagen ansvarar, för att namnvalsedlar (och eventuella partivalsedlar) läggs ut för de partier som fått mer än 1 % av rösterna i hela landet i något av de två senaste Europaparlamentsvalen samt begärt att få sina valsedlar utlagda.

De partier som deltar i valet men som inte har rätt att få sina valsedlar utlagda, kan själva komma och lämna sina valsedlar i röstnings- eller vallokalen. Sedlarna lämnas till en röstmottagare i lokalen för utplacering i valsedelstall. Partierna ansvarar själva för att vid behov lämna fler valsedlar. Av praktiska

skäl kan valnämnden besluta om att fylla på dessa partiers valsedlar om det finns valsedlar att tillgå i lokalen. Det är inte valnämndens ansvar att meddela partierna att valsedlarna tagit slut.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Utdelning av övriga partiers valsedlar, 2024-02-01

Bakgrund

Bestämmelser om valsedlar finns i huvudsak i 6 kap. vallagen (2005:837) och 6 § valförordningen (2005:874). Det är Valmyndigheten som ansvarar för tryckning av valsedlar. Det är valnämnden som lägger ut valsedlarna. Väljaren ska ta sina valsedlar i enskildhet och valsedlarna ska presenteras på ett likformigt sätt.

Partier ska till valmyndigheten ha begärt att de önskar få sina valsedlar för val till Europaparlamentet utlagda i alla lokaler där man kan rösta. Det gäller endast partier som fått mer än 1 % av rösterna i hela landet i något av de två senaste Europaparlamentsvalen.

Eftersom hela landet utgör en enda valkrets ställer partierna i normalfallet upp med en kandidatlista vilken motsvarar en namnvalsedel som ska läggas ut. Om något parti skulle ha fler än en lista vid ett Europaparlamentsval är det istället partivalsedlar som trycks för det partiet och som då ska läggas ut. Valmyndigheten kommer i så fall att meddela det i nyhetsbrev till kommunerna.

Det är kommunen, och i praktiken röstmottagarna, som ansvarar för att dessa valsedlar alltid finns på plats.

De partier som har fått mer än en procent av rösterna vid något av de två senaste valen är:

- Arbetarepartiet-Socialdemokraterna
- Centerpartiet
- Feministiskt Initiativ
- Kristdemokraterna
- Liberalerna
- Miljöpartiet de gröna
- Moderaterna
- Piratpartiet
- Sverigedemokraterna
- Vänsterpartiet

Det är inte säkert att samtliga lämnar in begäran om utläggning. I alla röstnings- och vallokaler lägger röstmottagare även ut valsedlar med enbart valbeteckning, så kallade blanka valsedlar.

Valsedlar som partierna själva ansvarar för

De partier som deltar i valet men som inte har rätt att få sina valsedlar utlagda, kan själva komma och lämna sina valsedlar i vallokalen eller röstningslokalen.

Kommunerna har enligt lag ingen skyldighet att hantera dessa valsedlar, utöver ansvaret för ordningen bland alla valsedlar, samt att kontrollera att partiet deltar i valet. Av praktiska skäl kan kommunerna själva besluta om att fylla på dessa partiets valsedlar om det finns valsedlar att tillgå i lokalen. Dock ska partierna själva svara för kontroll att valsedlarna finns att tillgå för röstmottagarna.

Vissa kommuner väljer att hantera distributionen av samtliga partiets namnvalsedlar i röstnings- och/ eller vallokaler. Partierna kan då lämna sina valsedlar centralt till kommunen, som sedan ser till att valsedlarna fördelas och sprids ut till vallokalerna och röstningslokalerna. Det innebär emellertid att kommunen därigenom gör ett åtagande som går längre än den skyldighet som följer av vallagens bestämmelser och som det kan bli svårt att upprätthålla på ett likvärdigt sätt. Så sent som på valdagen kan komma krav på att kommunen ska lägga ut valsedlar för partier som deltar i valet.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Jämställdhet

Jämställdhetsanalys bedöms inte vara prioriterat i detta ärende.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Frida Törnqvist

Beslutet skickas till:
Valnämndens sekreterare för
vidarebefordran till samtliga
röstnings- och vallokaler
Respektive parti